

2019

Jaarplan

Gelijkwaardige participatie van mensen met een beperking in Arnhem



Inhoudsopgave

| | |
|---|---|
| Inleiding | 2 |
| Bijlage A Ureninzet personeel..... | 5 |
| Bijlage B Overzicht samenwerking en achterban(organisaties)..... | 7 |

Inleiding

In 2018 heeft het Arnhems platform chronisch zieken en gehandicapten (Apcg), samen met de gemeente Arnhem, het manifest ‘Iedereen doet mee’ ondertekend. Arnhem is 1 van de koplopergemeentes in het programma implementatie VN-verdrag Handicap van de VNG, waarmee inclusie dus een prioriteit is binnen de gemeente. Het Apcg is hierin de komende twee jaar samenwerkingspartner, als belangenbehartiger van inwoners met een beperking. Met de uitvoering van de inclusie-agenda, waarin de implementatie van het VN-verdrag Handicap op de verschillende domeinen en toegankelijkheid als norm, worden belangrijke stappen gezet op weg naar een inclusief Arnhem. Inclusief als volwaardig mee kunnen doen, deel kunnen nemen, er gebruik van kunnen maken, mee kunnen praten. Het moet vanzelfsprekend zijn dat mensen met een beperking dezelfde rechten hebben als mensen zonder beperking, en dat keuzevrijheid en autonomie belangrijke kernwaarden zijn om gelijkwaardig te kunnen participeren. Zijn alle domeinen VN-proof? Daarnaast blijft een aandachtspunt voor het Apcg dat inwoners met een beperking ook (actief) worden betrokken bij het opstellen van de wijkplannen en het inrichten van hun leefomgeving. Onze inzet van wijkgericht werken is er op gericht om de betrokkenheid van inwoners met een beperking en hun team Leefomgeving (structureel) te vergroten.

Belangenbehartiging

Het Apcg is een collectieve belangenbehartigersorganisatie. Dit houdt in dat wij opkomen voor de *collectieve* belangen van onze achterban, nastreven dat hun belangen niet worden geschaad en dat eventuele knelpunten worden opgelost en het liefst voorkómen. Belangenbehartiging omvat alle terreinen van het dagelijks leven waarop mensen met een beperking belemmeringen ondervinden, en is gericht op alle organisaties in het veld, zoals gemeente, politiek, corporaties, maar ook horeca, winkels en vervoersorganisaties. In haar rol van belangenbehartiger beïnvloedt het Apcg het beleid door samenwerking en aansluiting te vinden bij deze organisaties en bestaande projecten, en op thema gezamenlijk op te trekken met achterban- en samenwerkingsorganisaties. Belangenbehartiging vindt ook plaats door via voorlichting en het verbeteren van de beeldvorming een draagvlak te creëren bij partijen en zo tot een gezamenlijke oplossing te komen, of door partijen met een gedeeld belang bij elkaar te brengen. Het Apcg speelt hierin een initiërende en verbindende rol. Het Apcg is nadrukkelijk geen individuele belangenbehartigersorganisatie.

Achterban

Het Apcg zet zich in voor inwoners uit Arnhem met een **fysieke, zintuigelijke of licht verstandelijke beperking, chronische ziekte en inwoners met een psychische kwetsbaarheid of een combinatie daarvan**. Deze achterban is diffuus en verspreid over de stad Arnhem. Het Apcg is geen vereniging met leden, maar voelt zich evenwel aangesproken al deze Arnhemmers in hun diversiteit te vertegenwoordigen. Nadrukkelijk moet worden vermeld dat hiertoe ook de mantelzorgers (tevens ervaringsdeskundigen) gerekend moeten worden. Zij spelen vaak een cruciale rol bij de zelfredzaamheid van een inwoner.

Hoe gaat het Apcg dat doen?

Het ophalen van signalen is de kernactiviteit van het Apcg; via het meldpunt, maar ook actief zal zij de knelpunten op het gebied van zorg en participatie die onze achterban ervaart opsporen en inventariseren. Met behulp van de signalen kunnen we vervolgens in gesprek gaan met organisaties om verbeteringen te bewerkstelligen.

Het actief opsporen van signalen zal gebeuren door goede contacten met de achterban te onderhouden. Leden van onze klankbordgroep zijn bijvoorbeeld ook onze ogen en oren in de wijk. Daarnaast zullen wijkambassadeurs actief de wijk ingaan en aansluiten bij alles wat er al gebeurt in de wijk voor kwetsbare Arnhemmers. Dit kunnen koffietafels zijn, inloopmogelijkheden, jongerencentra, maar ook participatietafels en kwartiertafels. Hiervoor zal de samenwerking worden gezocht met organisaties in de wijk, zoals Rijnstad, MEE

etc. Het is de bedoeling dat deze vrijwilligers ook aansluiting zullen vinden bij de teams leefomgeving en de sociale wijkteams.

De wijkambassadeurs zijn Apcg-vrijwilligers die door de organisatie worden opgeleid tot ambassadeurs in de wijk. Periodiek zullen de ambassadeurs hun bevindingen inbrengen bij het Apcg. Hier zullen de gegevens worden geïnventariseerd en geanalyseerd. Hierdoor zullen ook de vervolgtacties bepaald en uitgevoerd worden.

Deze signalen zullen worden gebundeld, geanalyseerd en doorgeleid naar de verantwoordelijke gremia, zoals de Gemeenteraad, gemeentelijke afdelingen, de Adviesraad Wmo, zorgaanbieders, welzijnsinstellingen, instellingen op gebied van werk, wijkteams of ondernemers. Deze organisaties zijn de gesprekspartners voor Apcg als het gaat om het behartigen van de belangen van onze achterban.

Het Apcg zal knelpunten onder de aandacht brengen van de genoemde organisaties op een wijze die het meeste effect sorteert in het bereiken van het gewenste resultaat. Wij hebben hiertoe een groot scala aan instrumenten ter beschikking, zoals adviezen, schouwingen, gesprekken met betrokken organisaties en ervaringsdeskundigen, (social) media, etc. Investeren in een goed relatienetwerk is ook van belang, regelmatig overleg en korte lijntjes met de partners kunnen erg effectief zijn.

Advies

In het kader van de verordening participatie en het integraal gehandicaptenbeleid, vraagt het college van B&W het Apcg advies op de voor het Apcg gebruikelijke terreinen, zoals participatie, voorzieningen en hulpmiddelen, mobiliteit, wonen en toegankelijkheid. Hiervoor verwijzen wij naar Bijlage A. Het Apcg kan conform deze nieuwe verordening ook uit eigen beweging aan het college advies uitbrengen. Het Apcg geeft ook advies aan de Raad.

Bureau van het Apcg

Het Apcg is een echte vrijwilligersorganisatie. De vermelde werkzaamheden zullen voornamelijk door de vrijwilligers worden uitgevoerd, ondersteund door beroepskrachten van het Apcg. Het Apcg zal zich hierbij vooral laten leiden door actuele, concrete knelpunten en verbeteringen in de leefwereld van onze achterban, en minder door de politieke agenda vanuit de gemeente. De capaciteit is nu eenmaal beperkt.

Om de werkzaamheden uit te voeren is professionele agogische en secretariële ondersteuning noodzakelijk. De beroepskrachten zullen inzetten op de volgende (hoofd)taken:

- Verzamelen, inventariseren en analyseren van knelpunten bij de achterban;
- Deze door te geleiden/in te brengen bij de gesprekspartners van het Apcg tezamen met de wijkambassadeurs (al dan niet voorzien van een advies);
- Goede contacten te onderhouden met al onze gesprekspartners (opbouw netwerk);
- Het netwerk van wijkambassadeurs op te bouwen, te onderhouden en hen te ondersteunen;
- Het organiseren van beeldvormingsactiviteiten (voorlichting, social media, schouwen);
- Gespreks- en overlegpartner van gemeente en andere organisaties over inclusief beleid en bijvoorbeeld het VN-verdrag;
- Bevorderen van toegankelijkheid van openbare gebouwen, winkels, evenementen en horeca;
- Het uitvoeren van het vrijwilligersbeleid van het Apcg.

Speerpunten in 2019

Naast onze gebruikelijke werkzaamheden (zie ook bijlage A) willen we in 2019 extra aandacht besteden aan:

- **Belangenbehartiging sociaal domein**
 - Signalen ophalen over het gebruik van voorzieningen, hulpmiddelen, openbaar of aangepast vervoer en geschikte woningen; signalen worden wijkoverstijgend besproken met gemeente, wijkteams, leveranciers of andere instanties; betrokken bij voorbereiding aanbesteding vervoer (AVAN en Breng);
- **Toegankelijkheid**
 - Stedelijk en wijkoverstijgend – bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen; in gesprek gaan met gemeente, ondernemers en organisatoren van festivals; betrokkenheid bij voorbereiding op invoering omgevingswet (vereenvoudiging van wetten die zich richten op de fysieke omgeving, waarmee inwoners meer invloed krijgen op de omgevingsplannen); wijkoverstijgend expertise inzetten voor teams leefomgeving over inrichting openbare ruimte en betrekken van inwoners; expertise voor ondernemers;
 - In de wijken – vrijwilligers/inwoners in de wijk betrekken bij de teams leefomgeving en de wijkplannen; betrokken als Apcg bij grote projecten; bekendheid vergroten in de wijken om signalen op te halen voor belangenbehartiging;
- **Inclusie**
 - Monitoren van de uitvoering van de inclusie-agenda en het betrekken van gebruikers; bijdragen aan de implementatie van het VN-verdrag op de verschillende domeinen en samenwerking met de gemeente in koplopersprogramma VNG 'Iedereen doet mee'; bevorderen toegankelijke communicatie rondom verkiezingen Provinciale Staten 2019;
- **Beeldvorming**
 - Samen met Ruimtekoers werken aan toegankelijkheid en inclusie als thema in het Ruimtekoersfestival; via beeldvorming bewustwording vergroten bij horeca en publiek over gidslijnen en geleidelijnen;

Bijlage A Ureninzet personeel

| Producten | Doel | Inzet | Uren |
|---------------------------------------|--|--|-----------|
| Participatie in de samenleving | <i>Belangenbehartiging sociaal domein</i> Het verbeteren van de toegang tot en gebruik van voorzieningen, hulpmiddelen, vervoer, passend wonen en participatie, door (structurele) signalen van de achterban te inventariseren en onder de aandacht te brengen bij gemeente, adviesraden etc. | <ul style="list-style-type: none"> ○ Signalen verwerken over het leven (wonen, vervoer, meedoen) met een beperking in Arnhem ○ Signalen verwerken over toegang tot en gebruik van de voorzieningen en toegankelijke informatie hierover ○ Contact met sociale wijkteams ○ Betrokken bij implementatie van VN-verdrag op de verschillende domeinen ○ Betrokken bij voorbereiding aanbestedingen OV en AVAN | 10 |
| Toegankelijk Arnhem | <i>Toegankelijke stad</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid van gebouwen, openbare ruimte en evenementen in Arnhem en inclusie in algemeen beleid | <ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij ontwikkeling en evaluatie van richtlijnen ○ Toetsen toegankelijkheid gebouwen, openbare ruimte en evenementen en info hierover ○ Betrokken bij voorbereiding Omgevingswet ○ Expertise over toegankelijkheid | 3 |
| | <i>Toegankelijke en inclusieve wijk</i> Het verbeteren van de toegankelijkheid en leefbaarheid in de wijken | <ul style="list-style-type: none"> ○ Betrokken bij grote projecten als winkelcentra ○ Contact met teams Leefomgeving ○ Betrokkenheid bevorderen van inwoners met een beperking bij de wijkactieplannen ○ Bekendheid en zichtbaarheid in de wijken vergroten | 6 |
| Apcg als expertisecentrum | <i>Participatie van de achterban</i> Het betrekken en ondersteunen van de achterban bij het invloed uitoefenen op beleid en uitvoering, en het bevorderen van de sociale inclusie. | <ul style="list-style-type: none"> ○ Meldpunt: informatie en advies; laagdrempelig signalen ophalen ○ Belangenbehartiging doelgroep GGz en participatie LVB ○ Aansluiten bij initiatieven en overleg in de wijken ○ Contacten onderhouden met samenwerkings- en achterbanorganisaties ○ Monitoren uitvoering inclusie-agenda ○ Bevorderen toegankelijke communicatie over activiteiten, bijeenkomsten, verkiezingen etc ○ Inzet van ervaringskennis voor externe partijen | 9 |
| Vrijwilligersbeleid | Werving en scholing | <ul style="list-style-type: none"> ○ Ondersteunen van vrijwilligers ○ Ondersteuning en coordinatie van ambassadeurs en vrijwilligers in de wijken | 4 |
| Publiciteit en beeldvorming | Beeldvorming, PR | Nieuwsbrief, (social) media, website Week van toegankelijkheid Beeldvormingsactiviteiten Ruimtekoers | 7 |
| | Scholenvoorlichting | Ongeveer 30 voorlichtingen per jaar | |

| | | |
|---------------------------------------|--|-----------|
| Bedrijfsvoering | | |
| Organisatie en bedrijfsvoering | Planning en control Interne communicatie Financiële administratie Persoonlijke ontwikkeling medewerkers | 7 |
| Uren | | 46 |
| Totaal agogische uren per week | | |
| Secretariaat | Secretariële werkzaamheden | 10 |

Bijlage B Samenwerking en achterban(organisaties)

- Vrijwilligers Apcg (45)
- Klankbordgroepleden Apcg (50)
- Reumapatiëntenvereniging Arnhem (RPVA)
- Nederlandse Vereniging Autisme (NVA)
- Alzheimer Nederland
- Hersenletsel.nl
- Epilepsievereniging
- Longfonds
- PAL (polyartrose lotgenoten)
- Nierpatiëntenvereniging
- Multiple Sclerose vereniging
- VSN (Vereniging Spierziekten Nederland)
- Diabetesvereniging
- Stichting Pijn-Hoop
- BOSK
- Oogvereniging Nederland
- Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden (NVVS)
- Cliëntenraden Ribw, Pro persona, Iriszorg, Woonzorgnet
- Meldpunt mantelzorg en vrijwillige thuiszorg Arnhem
- VTA (werkgroep verzet tegen armoede)
- Stichting Intermobiel
- Ervaar MEE Arnhem
- VriendGGz
- Vitale Verbindingen
- Straatzaken
- LFB Arnhem
- SAG (Samenwerkingsverband Autisme Gelderland)
- Adviesraden Arnhem (Wmo, Werk en Inkomen en Jeugdhulp)
- Cliëntenraad Rijnstad
- Stichting Arnhemse Ouderen
- Mee Gelderse Poort
- Zorgbelang Gelderland
- Partners In de Weerd